

**Қ.А.Яссауи атындағы халықаралық
қазақ-түрік университеті**

Қабылдаған

:

Орындаған:

Тобы:

Жоспар:

Кіріспе

Шок және геморрагия туралы түсінік.

Негізгі бөлім:

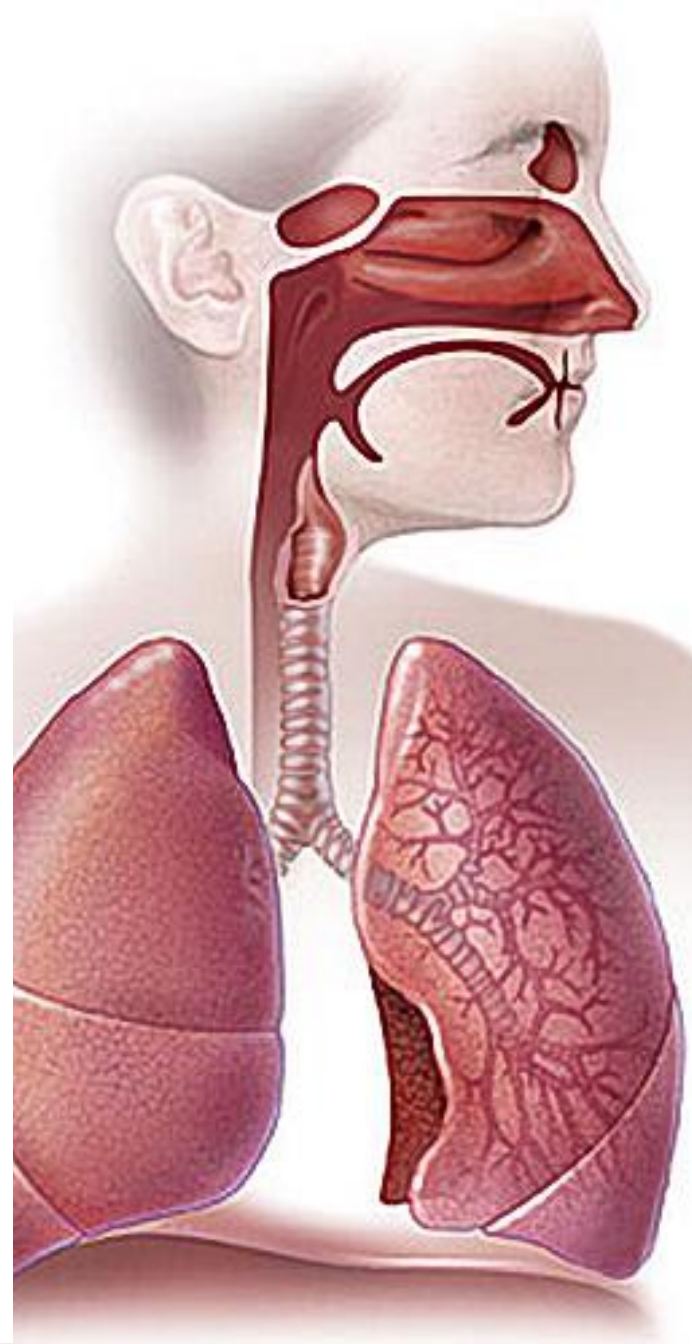
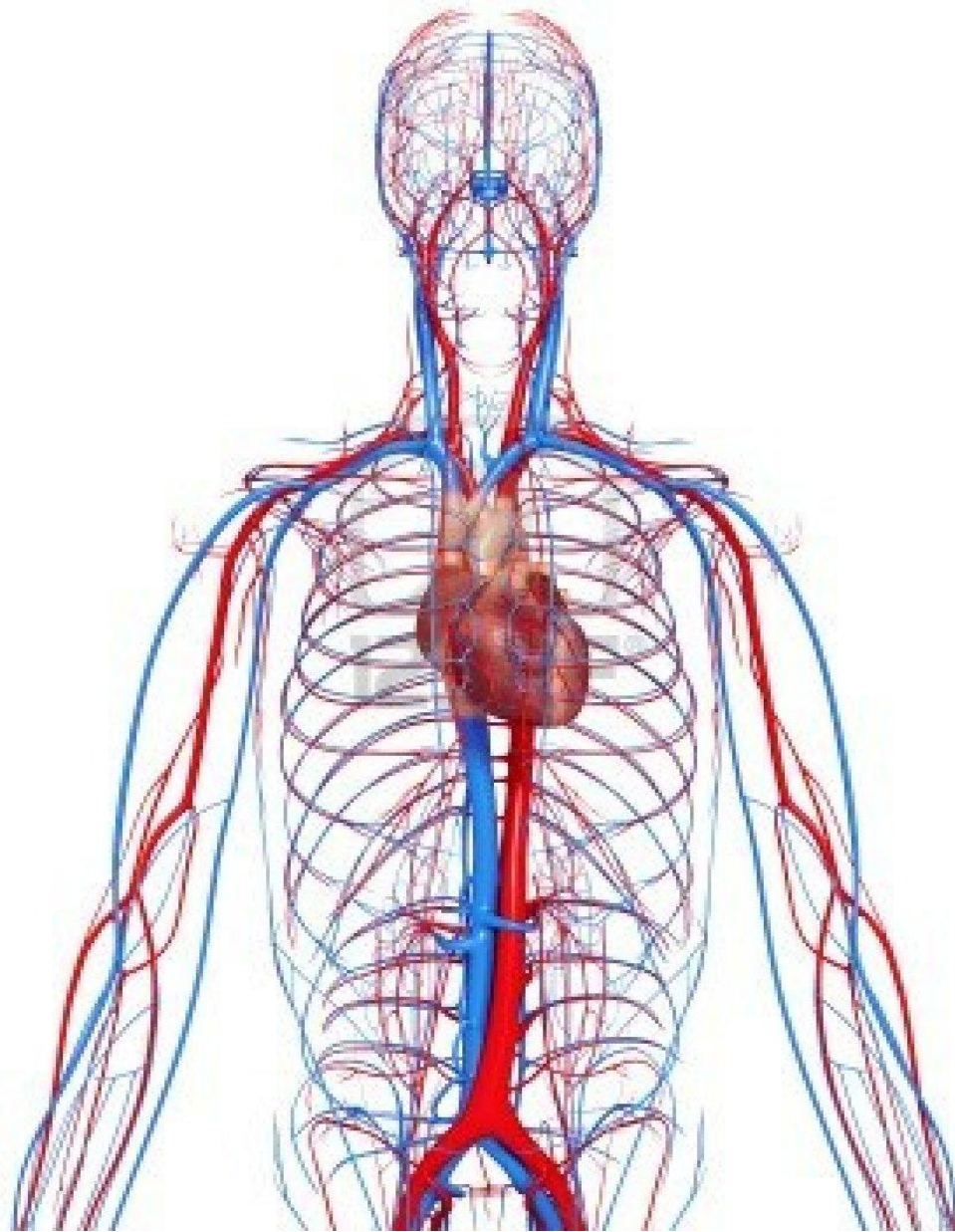
1. Геморрагиялық шоктың келіп шығуы және себептері.
2. Геморрагиялық шоктың сатылары.
3. Геморрагиялық шоктың диагностикасы және профилактикасы.
4. Геморрагиялық шок кезіндегі шұғыл көмек.

Қорытынды

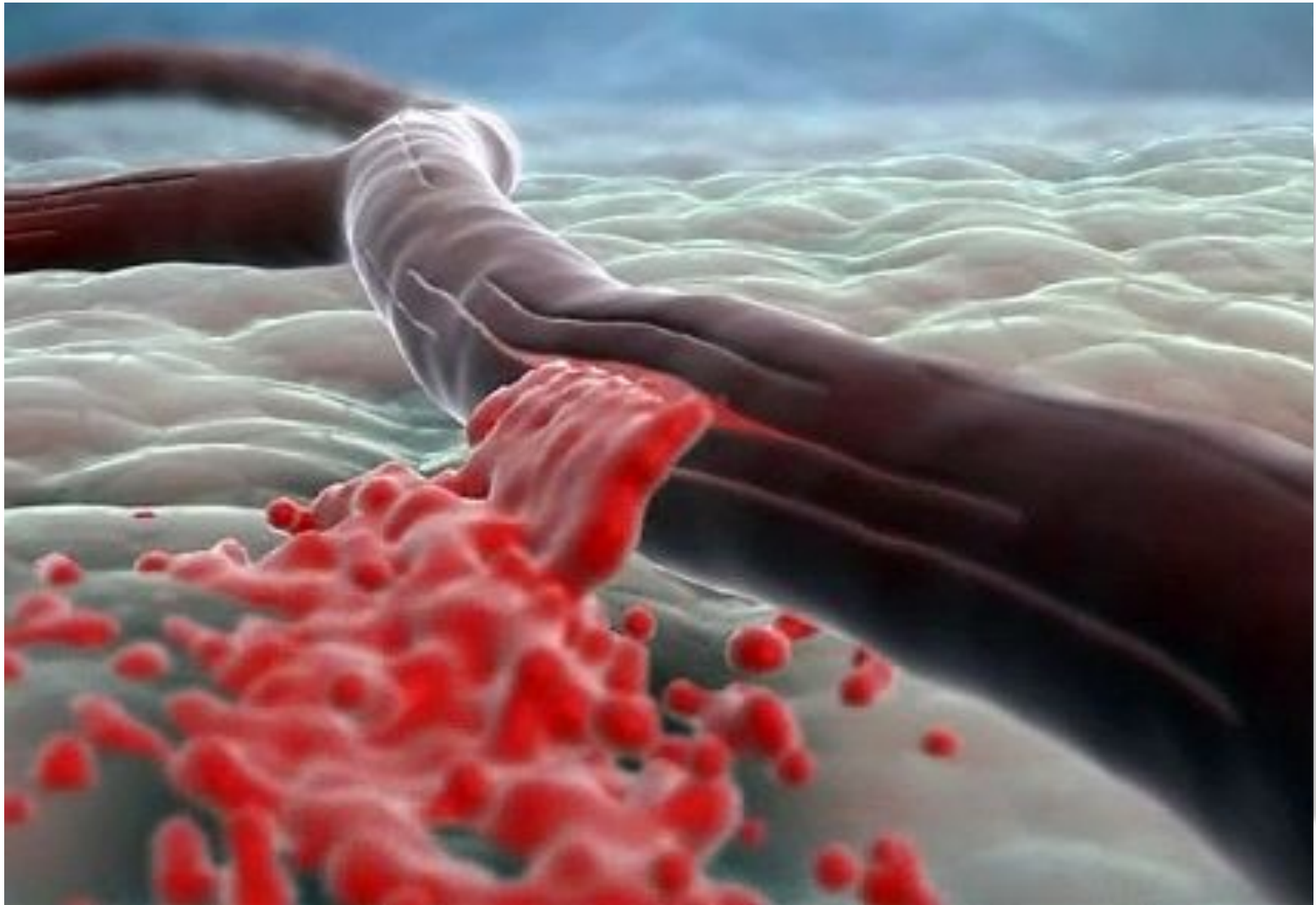
Пайдаланылған әдебиеттер

Шок

Шок – ағзада кездейсоқ жағдайларда жауап реакциясы ретінде пайда болатын патологиялық құбылыс, Зақымдалуға жауап беретін компенсаторлы реакциялардың жұмысының бұзылуы.

Геморрагия

Геморрагия себептері

1. Жүрек не тамыр қабырғасының жыртылуы;
2. Тамыр қабырғасының мүжілуі (аррозия);
3. Диапедез.

Массивті қан кету

Қан тұтқырлығының бұзылуы

Аборт

Дұрыс емес жүктілік

Қан кетудің жылдамдығы мен көлемі үлкен мәнге ие. Мысалы, баяу қан кету барысында, тіпті үлкен көлемдегі қан ағудың өзі (1000-1500мл) аса қауіп тудыра қоймайды. Керісінше, қарқынды қан ағу кезінде, тіпті аз көлемдегі қан кету бірден гемодинамикалық бұзылыстарға, артынша геморрагиялық шокқа алып келеді.

Қан шығыны

```
graph TD; A[Қан шығыны] --> B[Компенсациялы]; A --> C[Декомпенсациялы]; B --> D[Мөлшері орташа есеппен бүкіл қан көлемінің 10% (450-500 мл) болып есептелінеді]; C --> E[Қан шығынының мөлшері айналымдағы қан көлемінен 10% артық];
```

Компенсациялы

Мөлшері орташа есеппен бүкіл қан көлемінің 10% (450-500 мл) болып есептелінеді

Декомпенсациялы

Қан шығынының мөлшері айналымдағы қан көлемінен 10% артық

Компенсаторлы реакциялар

1. Қан тамырларының түйілуі.

2. Ұлпалардағы, деподағы қандар және ұлпааралық сұйықтықтар тез қан тамырларына ауысып, қан көлемін толтыруға көмектеседі.

3. Жүрек соғуы жиіленіп, оның минуттік көлемі үлкейеді.

4. Жоғарғы жүйке жүйесінің, гипоталамус-гипофиздің, бүйрек безінің қызметтері күшейеді.

Геморрагиялық шок

Адам ағзасында қан шығынына қарсы пайда болған патологиялық өзгерістерді **геморрагиялық шок** дейді. Бұл өзгеріс қан көлемінің кенет азаюынан, маңызды мүшелер мен жүйелер қызметінің бұзылуынан пайда болады. Бұл құбылыстың негізгі себебінің бірі – қан көлемінің қан тамырларының мөлшеріне сәйкес келмеуі.

MEDHARMONY . RU
MEDHARMONY . RU

Геморрагиялық шок

с
е
б
е •жарақат
•спонтанды қан кету
п •ота
т
е
р
і

1000melocey.ru

Геморрагиялық шок сатылары

Саты-лар	Клиникалық белгілері	Қан шығыны, айналымдағы қанның көлемі, %
I	Ағзаның жалпы жағдайы өзгермейді. Қан қысымы с.б.б. 100 астам. Дене, бет терілері шамалы бозарады. Тамыр соғысы минутына 80-90. НВ-90 г/л және одан жоғары.	15% дейін (750 мл)
II	Ағзаның жалпы жағдайы орташа, басы айналып, көзі қарауытады. Дене, бет терілері бозарады. Қан қысымы с.б.б. 80-90 мм. Тамыр соғысы минутына 110-120.	25% дейін (1200 мл)
III	Ағзаның жалпы жағдайы өте ауыр, есінен танып, дене терілері өте қатты бозарады, дене ыстығы төмендейді. Қан қысымы с.б.б. 60-70 мм. Тамыр соғысы минутына 130-140 дейін әлсірейді. Зәрі азаяды (олигурия).	30-40% дейін (1200-2000 мл)
IV	Адам ес-түсінен айырылады. Қан қысымы, тамыр соғысы анықталмайды. Жүрек қағысы әлсіреп, дем алуы төмендейді, зәрі тоқталады (анурия).	40% артық (2000 мл артық)

Диагностикасы

- пульс жиілігін тексеру;
- артериялық қан қысымын тексеру;
- жоғалтқан қан мөлшерін анықтау;
- науқастың жағдайын бақылау.

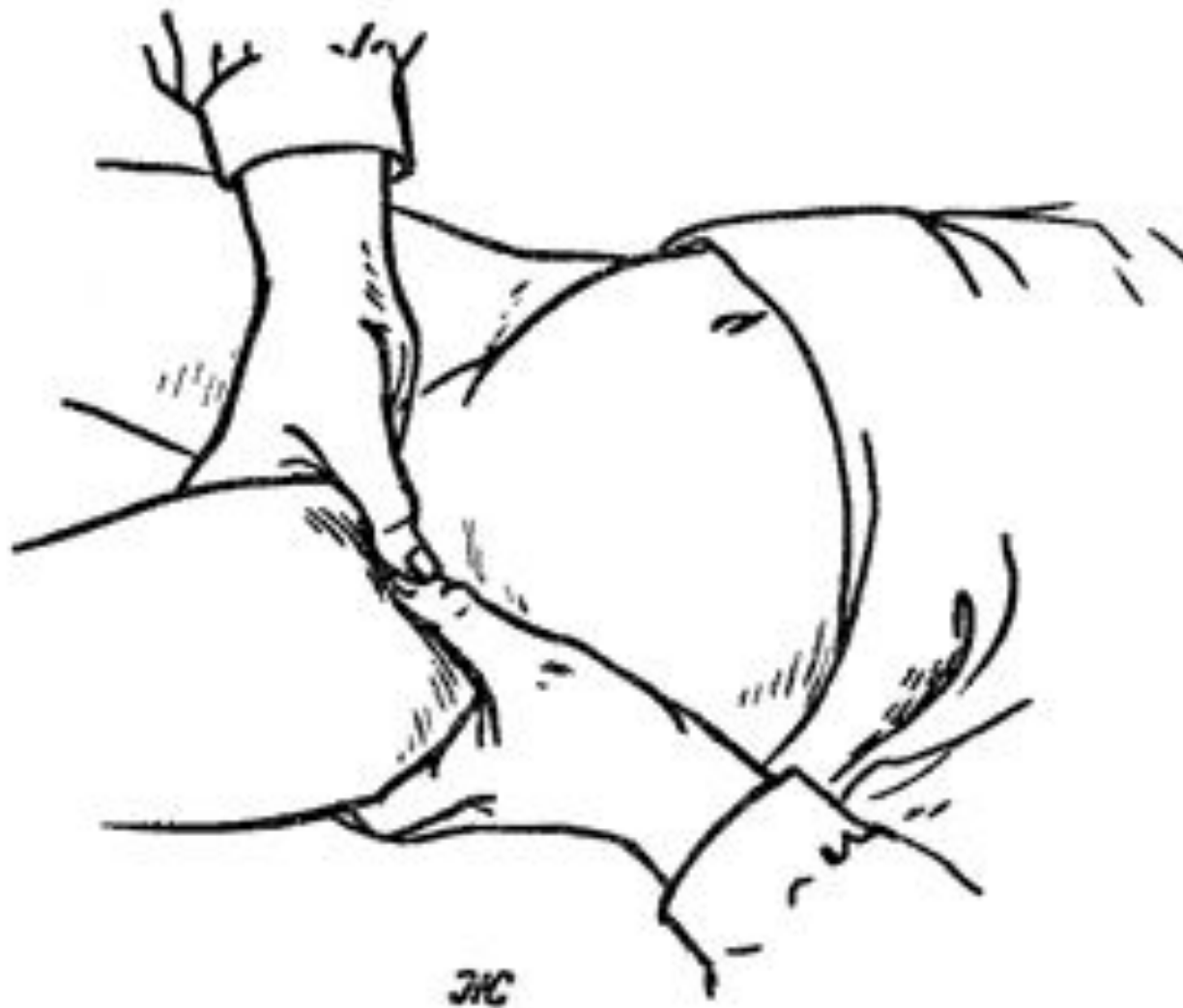
Жедел жәрдем шақыру

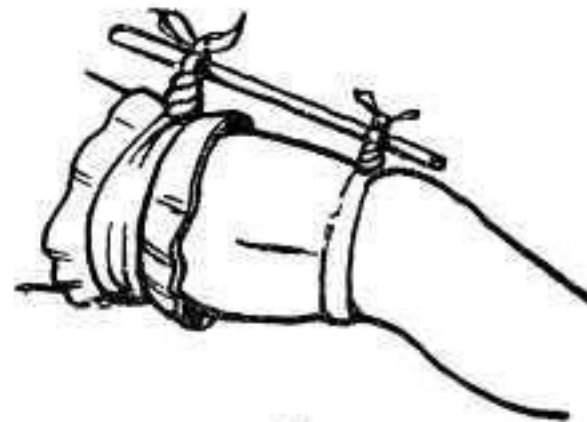
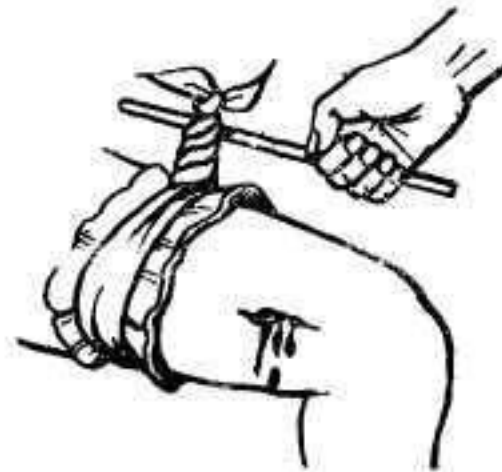
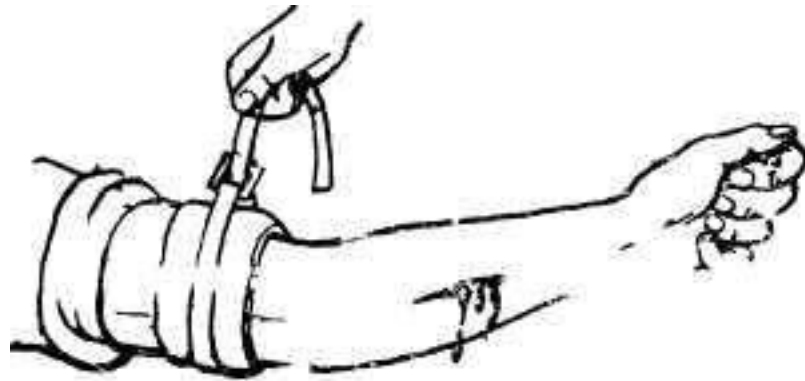
Алғашқы көмек

Қанды тоқтату

Тамырды басып, уақытша қанды тоқтату

a

б

Жгут салу

Физ.ерітінді енгізу

Тэтти шай

Профилактикасы

-қан кету кезінде шұғыл әрі дұрыс көмек көрсету;

-қан ауруларымен ауырғанда дәрігердің тағайындауларын орындау.

Колб Л.И., Леонеович С.И., Яромич И.В.

Общая хирургия. Минск, 2008ж

Грицук И.Р. Хирургия. Минск, 2004ж

studopedia.org

medkarta.com

stomport.ru